

Κεφάλαιο 3

Ισοζύγιο Πληρωμών και Εισόδημα

3.1 Σύνοψη

Στο τρίτο κεφάλαιο του συγγράμματος περιγράφεται αναλυτικά το ισοζύγιο πληρωμών, καθώς και τα επί μέρους ισοζύγια στα οποία διακρίνεται. Στη συνέχεια αναλύεται η ισορροπία στο ισοζύγιο πληρωμών με έμφαση στην εισοδηματική προσέγγιση στην πολύ απλή της μορφή, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη τις αλληλεπιδράσεις που προκύπτουν από την αλληλεξάρτηση των χωρών στο διεθνές εμπόριο.

3.2 Εισαγωγή

Το ισοζύγιο πληρωμών καταγράφει λογιστικά το σύνολο των οικονομικών συναλλαγών των κατοίκων της χώρας με τον υπόλοιπο κόσμο σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, συνήθως ένα έτος. Καθώς η καταγραφή των διαφόρων συναλλαγών στο ισοζύγιο πληρωμών χρησιμοποιεί το διπλογραφικό σύστημα, σύμφωνα με το οποίο κάθε συναλλαγή καταγράφεται συγχρόνως ως πίστωση (+) ενός λογαριασμού και ως χρέωση (-) ενός άλλου λογαριασμού, από λογιστική άποψη το ισοζύγιο πληρωμών είναι πάντα ισοσκελισμένο, δηλαδή το σύνολο των χρεώσεων είναι ίσο με το σύνολο των πιστώσεων. Οπότε, πρέπει να διευκρινιστεί η λογιστική έννοια της χρέωσης και πίστωσης.

Ως **πίστωση** καταγράφονται οι εξαγωγές, η μείωση των ξένων περιουσιακών

στοιχείων που κατέχουν οι κάτοικοι της χώρας (απαιτήσεις της χώρας μας από το εξωτερικό) και η αύξηση των εγχώριων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν οι κάτοικοι του εξωτερικού (υποχρεώσεις της χώρας μας στο εξωτερικό). Επίσης, ως πίστωση καταγράφεται οποιαδήποτε συναλλαγή οδηγεί σε αύξηση της προσφοράς συναλλάγματος (και αύξηση της ζήτησης εγχωρίου νομίσματος).

Αντίθετα, ως **χρέωση** καταγράφονται οι εισαγωγές, η αύξηση των ξένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν οι κάτοικοι της χώρας (απαιτήσεις) και η μείωση των εγχώριων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν οι ξένοι (υποχρεώσεις). Επίσης, ως χρέωση καταγράφεται οποιαδήποτε συναλλαγή οδηγεί σε μείωση της προσφοράς συναλλάγματος (και μείωση της ζήτησης εγχωρίου νομίσματος).

Για να καταλάβουμε τη λογιστική ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών ας δούμε ένα απλό παράδειγμα. Ένας εγχώριος παραγωγός εξάγει ένα προϊόν αξίας X ευρώ στην ξένη χώρα. Η συναλλαγή αυτή, σαν εξαγωγή, καταγράφεται αρχικά σαν πίστωση. Ωστόσο, το προϊόν θα πρέπει να πληρωθεί, πράγμα που ισοδυναμεί με μια απαίτηση του εγχώριου παραγωγού έναντι του ξένου αγοραστή. Αυτό καταγράφεται σαν χρέωση.

Το ισοζύγιο πληρωμών αναλύεται σε δύο βασικά ισοζύγια:

1. Στο **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (current account)** το οποίο με τη σειρά του διακρίνεται στα:

- Εμπορικό ισοζύγιο (trade balance), το οποίο καταγράφει τη διαφορά μεταξύ εισπράξεων από την εξαγωγή αγαθών και πληρωμών για την εισαγωγή αγαθών.
- Ισοζύγιο υπηρεσιών (services balance), το οποίο καταγράφει τη διαφορά μεταξύ εισπράξεων για υπηρεσίες προς τους κατοίκους του εξωτερικού (όπως τουριστικές υπηρεσίες και μεταφορές) και πληρωμών για υπηρεσίες στο εξωτερικό (όπως δαπάνες για τουρισμό, μεταφορές, νοσηλεία, σπουδές).
- Ισοζύγιο εισοδημάτων (income balance), το οποίο καταγράφει τη διαφορά μεταξύ εισροών εισοδημάτων από το εξωτερικό και εκροών εισοδημάτων προς το εξωτερικό (όπως εργασία, άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου και λοιπές επενδύσεις).
- Ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων (current transfers balance), το οποίο καταγράφει τις τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ της εγχώριας οικονομίας και

του εξωτερικού, οι οποίες περιλαμβάνουν τις εισπράξεις από τον κοινοτικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις πληρωμές της Ελλάδος στον κοινοτικό προϋπολογισμό, καθώς και τα μεταναστευτικά εμβάσματα.

2. Στο **ισοζύγιο κεφαλαίου ή χρηματοοικονομικών συναλλαγών (financial account)** που καταγράφει όλες τις μεταβολές στις διεθνείς οικονομικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις της χώρας, δηλαδή τις κινήσεις κεφαλαίων (περιουσιακών στοιχείων). Περιλαμβάνει τις άμεσες ξένες επενδύσεις (δηλαδή εξαγορά σημαντικού μέρους των μετοχών μιας επιχείρησης, δημιουργία νέων επιχειρήσεων κ.α), τοποθετήσεις χαρτοφυλακίου (ομόλογα και μετοχές), άλλες κεφαλαιακές ροές (υπόλοιπα) και μεταβολές των επίσημων διαθεσίμων (συνάλλαγμα, νομισματικός χρυσός, SDRs) που εξισορροπούν το ισοζύγιο πληρωμών.

Στην επόμενη σελίδα, παρουσιάζεται ο πίνακας V.13 από την Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για το έτος 2014, στον οποίο παρουσιάζεται αναλυτικά το ελληνικό ισοζύγιο πληρωμών για τα έτη 2012, 2013 και 2014.

Πίνακας 3.1 Ισοζύγιο Πληρωμών της Ελλάδας (σε εκατ. €)

	2012	2013	2014
1. Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (1.1+1.2+1.3+1.4)	-4615,0	1088,5	1656,7
** Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών (1.1+1.2)	-4480,1	-250,5	1820,1
1.1 Εμπορικό Ισοζύγιο (1.1.1-1.1.2)	-19619,0	-17229,4	-17976,1
1.1.1 Εξαγωγές Αγαθών	22020,6	22534,8	23647,5
1.1.2 Εισαγωγές Αγαθών	41639,7	39764,2	41623,6
1.2 Ισοζύγιο Υπηρεσιών (1.2.1-1.2.2)	15138,9	16978,9	19796,2
1.2.1 Εισπράξεις	27526,4	27959,5	31084,2
1.2.2 Πληρωμές	12387,4	10980,6	11288,1
1.3 Ισοζύγιο Εισοδημάτων (1.3.1-1.3.2)	-1566,4	-3127,2	-2894,2
1.3.1 Εισπράξεις	3832,2	3423,0	3414,7
1.3.2 Πληρωμές	5398,6	6550,2	6308,9
1.4 Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (1.4.1-1.4.2)	1431,5	4466,2	2730,8
1.4.1 Εισπράξεις	5125,6	7687,8	5966,8
1.4.2 Πληρωμές	3694,1	3221,6	3235,9
2. Ισοζύγιο Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων (2.1-2.2)	2327,6	3040,8	2510,6
2.1 Εισπράξεις	2564,6	3380,6	2866,2
2.2 Πληρωμές	237,1	339,8	355,6
3. Ισοζύγιο Χρημ/κών Συναλλαγών (3.1+3.2+3.3+3.4)	2658,2	-3299,5	-2268,8
3.1 Άμεσες Επενδύσεις	827,1	2713,6	991,8
3.2 Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου	-99903,9	-6583,1	-6978,0
3.3 Λοιπές Επενδύσεις	101744,1	677,0	4173,5
3.4 Μεταβολή Συναλλαγματικών Διαθεσίμων	-9,0	-107,0	-456,0
4. Τακτοποιητέα Στοιχεία	-370,8	-829,8	-1898,5
Ύψος Συναλλαγματικών Διαθεσίμων	5500,0	4172,0	5117,0

Στις κατηγορίες 3.1, 3.2 και 3.3, το θετικό πρόσημο υποδηλώνει καθαρή εισροή, ενώ το αρνητικό πρόσημο καθαρή εκροή. Στην κατηγορία 3.4, το θετικό πρόσημο υποδηλώνει μείωση, ενώ το αρνητικό πρόσημο αύξηση.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, <http://www.bankofgreece.gr>

3.3 Ισορροπία ισοζυγίου πληρωμών

Όπως είπαμε, το ισοζύγιο πληρωμών είναι πάντα ισοσκελισμένο με τη λογιστική έννοια, καθώς σε κάθε αυτόνομη συναλλαγή αντιστοιχεί και κάποια εξισορροπητική συναλλαγή. *Αυτόνομες* είναι οι συναλλαγές που βασίζονται σε κριτήρια όπως το συγκριτικό πλεονέκτημα, η απόδοση των επενδύσεων κ.α., και αντικατοπτρίζουν τις επιδόσεις μιας οικονομίας. *Εξισορροπητικές* είναι οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται από την Κεντρική Τράπεζα για εξισορρόπηση του ισοζυγίου πληρωμών. Η ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών με την οικονομική έννοια εξετάζει μόνο τις αυτόνομες συναλλαγές. Με άλλα λόγια, το ισοζύγιο πληρωμών βρίσκεται σε ανισορροπία (πλεονασματικό ή ελλειμματικό) όταν οι αυτόνομες συναλλαγές είναι σε ανισορροπία.

Συνοψίζοντας, θα ορίσουμε ως αυτόνομες τις τρέχουσες συναλλαγές και τις κινήσεις ιδιωτικών κεφαλαίων, και ως εξισορροπητικές τις μεταβολές των συναλλαγματικών διαθεσίμων και τον επίσημο δανεισμό. Συνεπώς, το **γενικό ισοζύγιο πληρωμών BP** είναι σε ισορροπία όταν

$$BP = CA + KA = 0 \quad (3.1)$$

όπου CA είναι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (current account) και KA το ισοζύγιο ιδιωτικών κεφαλαίων (capital account). Όπως είναι διατυπωμένο, το ισοζύγιο κεφαλαίων μετράει τις εισροές κεφαλαίων, δηλαδή την αύξηση των εγχώριων περιουσιακών στοιχείων που κρατούν οι ξένοι ή τη μείωση των ξένων περιουσιακών στοιχείων που κρατούν οι κάτοικοι της χώρας (πίστωση).

Όταν $BP > 0$ υπάρχει πλεόνασμα και όταν $BP < 0$ υπάρχει έλλειμμα. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται μια επίσημη συναλλαγή OT προκειμένου να εξισορροπηθεί λογιστικά το ισοζύγιο. Συγκεκριμένα, ισχύει ότι:

$$BP = CA + KA = -OT \quad (3.2)$$

Αν, για παράδειγμα, το γενικό ισοζύγιο είναι ελλειμματικό, τότε $BP < 0$ και $OT > 0$. Το αρνητικό ισοζύγιο ισοδυναμεί με καθαρή χρέωση που εξισορροπείται με την επίσημη πίστωση που δείχνει το θετικό ισοζύγιο επίσημων συναλλαγών. Δηλαδή είτε η Κεντρική Τράπεζα θα πουλήσει συναλλαγματικά διαθέσιμα (μείωση

απαιτήσεων–ξένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν οι ημεδαποί), ή θα υπάρξει επίσημος δανεισμός από το εξωτερικό (αύξηση υποχρεώσεων–εγχώριων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν οι ξένοι).

3.4 Ισοζύγιο πληρωμών και εισόδημα

Όπως γνωρίζουμε, σε μια κλειστή οικονομία το εγχώριο προϊόν–εισόδημα ισούται με την εγχώρια δαπάνη, δηλαδή το άθροισμα της ιδιωτικής κατανάλωσης, της επένδυσης και των κρατικών δαπανών

$$Y = C + I + G$$

Στην ανοιχτή οικονομία, ένα μέρος του προϊόντος αγοράζεται από ξένους, γίνεται δηλαδή εξαγωγές που συμβολίζουμε με X , και ένα μέρος της δαπάνης των κατοίκων της χώρας στρέφεται στις εισαγωγές που συμβολίζουμε με M . Συνεπώς, το εγχώριο προϊόν ισούται με

$$Y = C + I + G + X - M \quad (3.3)$$

Δηλαδή, το εγχώριο προϊόν ισούται με την εγχώρια δαπάνη ($C + I + G$) συν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ($X - M$). Διαφορετικά, όταν η εγχώρια δαπάνη υπερβαίνει το εγχώριο προϊόν, τότε το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι ελλειμματικό και όταν η εγχώρια δαπάνη είναι μικρότερη από το εγχώριο προϊόν, τότε το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι πλεονασματικό.

Μια πιο ακριβής διατύπωση προκύπτει αν αφαιρέσουμε τους φόρους από τις δυο πλευρές της εξίσωσης (3.3):

$$Y - T = C + I + (G - T) + (X - M)$$

Γνωρίζοντας ότι το διαθέσιμο εισόδημα κατανέμεται σε κατανάλωση και αποταμίευση, έχουμε:

$$Y - T = C + S$$

Οπότε:

$$X - M = (S - I) + (T - G) \quad (3.4)$$

Η σχέση (3.4) υποδηλώνει πως το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ισούται με τη

διαφορά της ιδιωτικής αποταμίευσης από την εγχώρια επένδυση συν το πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού.

3.5 Εισοδηματική προσέγγιση στο ισοζύγιο πληρωμών

Το ισοζύγιο πληρωμών μπορεί να βρίσκεται εκτός ισορροπίας για λόγους διαρθρωτικούς (διαφορετικοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ εγχώριας οικονομίας και ξένων οικονομιών, διαφορετικοί ρυθμοί προσαρμογής στις νέες τεχνολογικές συνθήκες, αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον όπως η ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ε. το 1981 και στην Ευρωζώνη το 2001 κ.α.) ή συγκυριακούς (όπως τις μεταβολές στο εισόδημα, τη ζήτηση και τις τιμές που επικρατούν στο εσωτερικό και το εξωτερικό). Η αποκατάσταση της ισορροπίας γίνεται μέσα από την προσαρμογή του εισοδήματος, των τιμών και της ισοτιμίας. Στην ενότητα αυτή θα μελετήσουμε την αποκατάσταση της ισορροπίας μέσα από μεταβολές του εισοδήματος (Machlup (1943), Metzler (1942)).

Θα εξετάσουμε λοιπόν, ένα Κεϋνσιανό υπόδειγμα με σταθερές εγχώριες και ξένες τιμές. Όπως είδαμε, το εισόδημα-προϊόν δίνεται από τη σχέση:

$$Y = C + I + G + X - M$$

Ονομάζουμε την **εγχώρια δαπάνη**:

$$A = C + I + G$$

Οπότε:

$$Y = A + X - M \Rightarrow$$

$$Y - A = X - M \equiv CA \quad (3.5)$$

Δηλαδή, η διαφορά του εισοδήματος από την εγχώρια δαπάνη $Y - A$ ισούται με το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών CA . Αν $Y < A$ (αν δηλαδή η δαπάνη είναι μεγαλύτερη από το εισόδημα), θα υπάρχει έλλειμμα στο ισοζύγιο, $CA < 0$, το οποίο θα πρέπει να καλυφθεί με δανεισμό και άρα θα αυξήσει τις υποχρεώσεις της χώρας προς το εξωτερικό. Αν αντίθετα ισχύει ότι $Y > A$ (αν δηλαδή το εισόδημα είναι

μεγαλύτερο από τη δαπάνη), θα υπάρξει πλεόνασμα στο ισοζύγιο, $CA > 0$, το οποίο θα επενδυθεί στο εξωτερικό και άρα θα αυξήσει τις απαιτήσεις της χώρας από το εξωτερικό.

Ας δούμε τώρα πως καθορίζονται οι παραπάνω σχέσεις ξεκινώντας με τη συνολική δαπάνη. Έστω λοιπόν, η ακόλουθη συνάρτηση κατανάλωσης:

$$C = \bar{C} + aY$$

όπου το a συμβολίζει την **οριακή ροπή για κατανάλωση** (δαπάνη), δηλαδή το ποσοστό κάθε πρόσθετης μονάδας εισοδήματος που καταναλώνουμε. Θέτουμε την αυτόνομη δαπάνη ίση με:

$$\bar{A} \equiv \bar{C} + I + G$$

Συνεπώς:

$$A = \bar{A} + aY \quad (3.6)$$

Οπότε, η διαφορά του εισοδήματος από την εγχώρια δαπάνη γίνεται:

$$Y - A = Y - \bar{A} - aY = (1 - a)Y - \bar{A}$$

Θέτουμε $s = 1 - a$ την οριακή ροπή για αποταμίευση, δηλαδή το ποσοστό κάθε πρόσθετης μονάδας εισοδήματος που αποταμιεύουμε (δεν καταναλώνουμε) και άρα έχουμε:

$$Y - A = sY - \bar{A} \quad (3.7)$$

Η σχέση (3.7) είναι μια θετική συνάρτηση του εισοδήματος, δηλαδή η διαφορά $Y - A$ αυξάνει με το εισόδημα με κλίση s .

Ας δούμε τώρα και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, υποθέτοντας ότι οι εισαγωγές είναι μια συνάρτηση του εισοδήματος, δηλαδή:

$$M = \bar{M} + mY \quad (3.8)$$

Αυτό προφανώς σημαίνει πως όταν αυξάνεται το εισόδημά μας θα αυξάνεται και η ζήτηση εισαγωγών από το εξωτερικό. Η παράμετρος m δείχνει το ποσοστό

κάθε πρόσθετης μονάδας εισοδήματος που καταλήγει στις εισαγωγές και ονομάζεται **οριακή ροπή για εισαγωγές**.

Από την άλλη μεριά, οι εξαγωγές δεν εξαρτώνται από το εισόδημα της χώρας μας αλλά από το εισόδημα των άλλων χωρών, συνεπώς είναι εξωγενείς, δηλαδή:

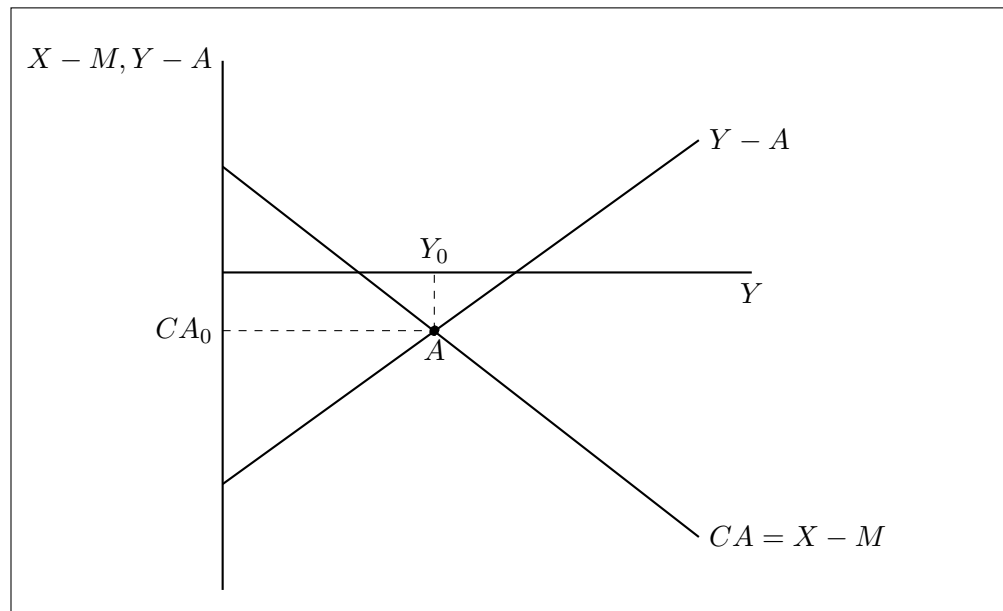
$$X = \bar{X}$$

Άρα:

$$CA = X - M = \bar{X} - \bar{M} - mY \quad (3.9)$$

Η σχέση (3.9) είναι μια αρνητική συνάρτηση του εισοδήματος, δηλαδή το CA μειώνεται με το εισόδημα με κλίση m .

Οι καμπύλες που προκύπτουν από τις παραπάνω σχέσεις (3.7) και (3.9) απεικονίζονται στο διάγραμμα 3.1

Διάγραμμα 3.1: Εισόδημα Ισορροπίας

Αλγεβρικά, το εισόδημα ισορροπίας προκύπτει από τις σχέσεις (3.7) και (3.9), σε συνδυασμό με την (3.5), και ισούται με

$$sY - \bar{A} = \bar{X} - \bar{M} - mY \Rightarrow$$

$$Y = \frac{1}{s+m}(\bar{A} + \bar{X} - \bar{M}) \quad (3.10)$$

Ο όρος $1/(s+m)$ της σχέσης (3.10) ονομάζεται **πολλαπλασιαστής** της ανοιχτής οικονομίας και δείχνει την **επίπτωση** στο εισόδημα ισορροπίας από μια μεταβολή της αυτόνομης δαπάνης, των εισαγωγών ή των εξαγωγών. Παρατηρούμε ότι είναι μικρότερος από εκείνον της κλειστής οικονομίας $1/s$. Ο λόγος είναι πως στην ανοικτή οικονομία οι εισαγωγές αποτελούν μια επιπρόσθετη διαρροή από το εγχώριο εισοδηματικό κύκλωμα, πλέον της αποταμίευσης. Αυτό σημαίνει ότι για δεδομένο επίπεδο εισοδήματος δημιουργείται μικρότερη εγχώρια δαπάνη σε μια ανοικτή από ότι σε μια κλειστή οικονομία.

Μπορούμε να εξετάσουμε και την επίπτωση των εξωγενών μεταβλητών στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Αντικαθιστώντας το εισόδημα ισορροπίας της (3.10) στη σχέση του ισοζυγίου (3.9) παίρνουμε

$$CA = \bar{X} - \bar{M} - \frac{m}{s+m}(\bar{A} + \bar{X} - \bar{M}) \quad (3.11)$$

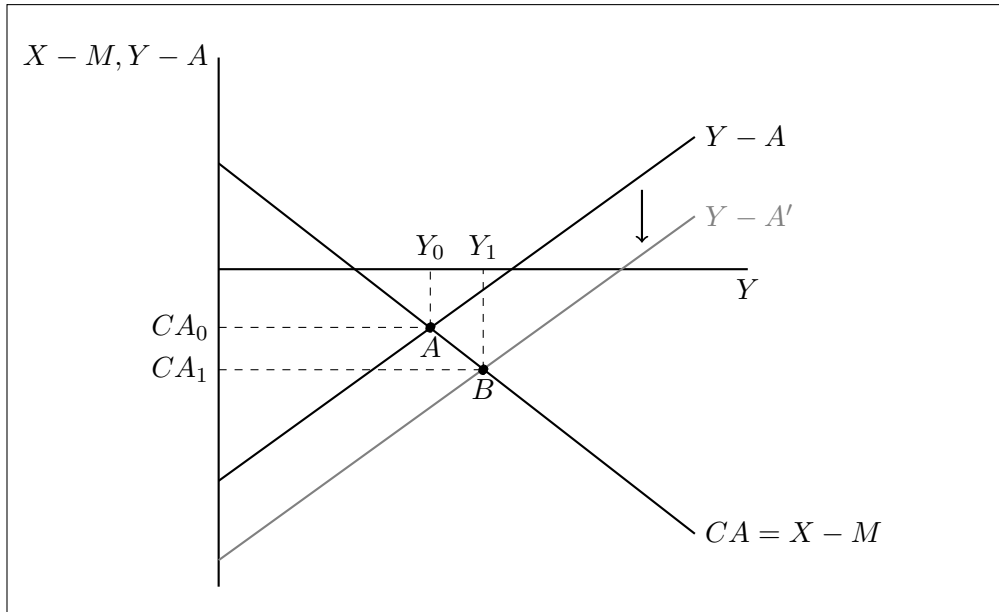
Από τις σχέσεις (3.10) και (3.11) μπορούμε να προβλέψουμε τις επιπτώσεις εξωγενών μεταβολών στα μεγέθη $\bar{A}, \bar{X}, \bar{M}$ στο εισόδημα και στο ισοζύγιο ισορροπίας. Συγκεκριμένα, μια **μεταβολή των αυτόνομων δαπανών**, όπως είναι η δημοσιονομική πολιτική, θα μεταβάλλει το εισόδημα κατά

$$\frac{\partial Y}{\partial \bar{A}} = \frac{1}{s+m} > 0$$

και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά

$$\frac{\partial CA}{\partial \bar{A}} = -\frac{m}{s+m} < 0$$

Δηλαδή, μια δημοσιονομική επέκταση θα προκαλέσει αύξηση του εισοδήματος, η οποία με τη σειρά της θα αυξήσει τις εισαγωγές και άρα θα επιδεινώσει το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Προφανώς, το μέγεθος των επιδράσεων αυτών εξαρτάται από τις οριακές ροπές για αποταμίευση και εισαγωγές. Όσο μεγαλύτερα (μικρότερα)

Διάγραμμα 3.2: Αύξηση Αυτόνομων Δαπανών

είναι τα s και m , τόσο μικρότερος (μεγαλύτερος) θα είναι ο πολλαπλασιαστής των αυτόνομων δαπανών. Επίσης, όσο μεγαλύτερο (μικρότερο) είναι το s , τόσο μικρότερο (μεγαλύτερο) θα είναι το έλλειμμα στο CA . Τέλος, όσο μεγαλύτερο (μικρότερο) είναι το m , τόσο μεγαλύτερη (μικρότερη) θα είναι η δαπάνη για εισαγωγές και τόσο μεγαλύτερο (μικρότερο) θα είναι το έλλειμμα στο CA .

Αντίστοιχα, μια **μεταβολή των αυτόνομων εξαγωγών** θα μεταβάλλει το εισόδημα κατά

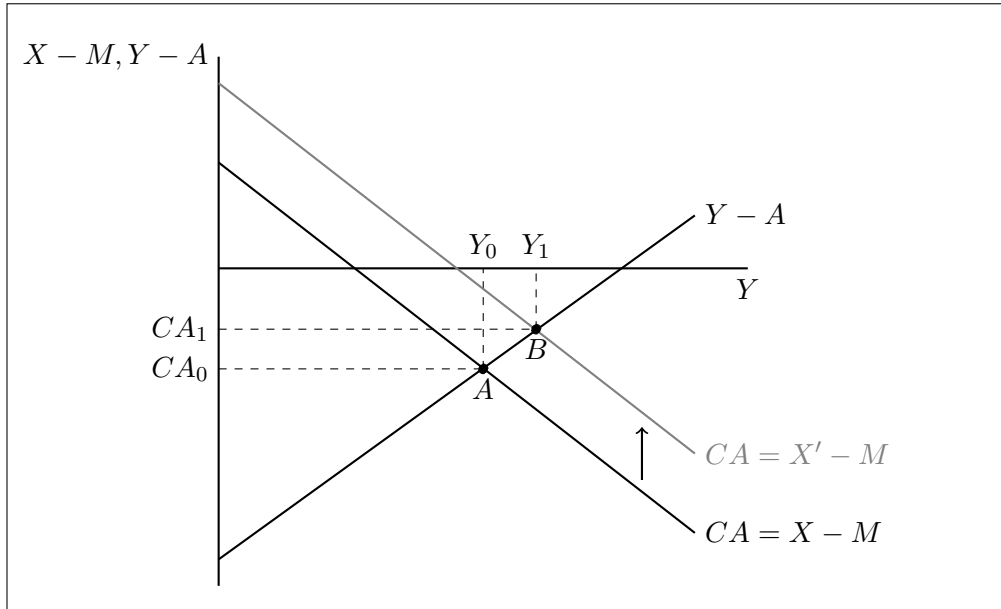
$$\frac{\partial Y}{\partial \bar{X}} = \frac{1}{s + m} > 0$$

και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά

$$\frac{\partial CA}{\partial \bar{X}} = 1 - \frac{m}{s + m} = \frac{s}{s + m} > 0$$

Δηλαδή, αν για κάποιο λόγο αυξηθεί η ζήτηση των ξένων για τις εξαγωγές μας, τότε θα αυξηθεί το εισόδημα και θα βελτιωθεί το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Προφανώς και στην περίπτωση αυτή, το μέγεθος των επιδράσεων εξαρτάται από τις

οριακές ροπές για αποταμίευση και εισαγωγές.

Διάγραμμα 3.3: Αύξηση Αυτόνομων Εξαγωγών

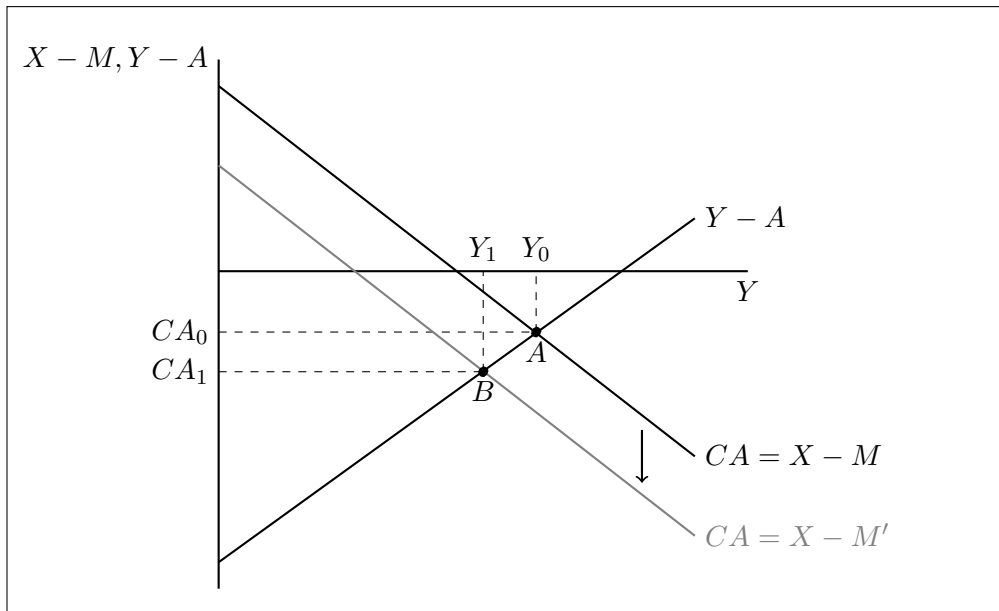
Τέλος, μια **μεταβολή των αυτόνομων εισαγωγών** θα μεταβάλλει το εισόδημα κατά

$$\frac{\partial Y}{\partial \bar{M}} = -\frac{1}{s+m} < 0$$

και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά

$$\frac{\partial CA}{\partial \bar{M}} = -1 + \frac{m}{s+m} = -\frac{s}{s+m} < 0$$

Δηλαδή, μια εξωγενής αύξηση της εγχώριας ζήτησης για εισαγωγές θα μειώσει το εισόδημα και θα επιδεινώσει το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Προφανώς και στην περίπτωση αυτή, το μέγεθος των επιδράσεων εξαρτάται από τις οριακές ροπές για αποταμίευση και εισαγωγές.

Διάγραμμα 3.4: Αύξηση Αυτόνομων Εισαγωγών

Επεξήγηση Συμβόλων και Ακρωνύμια

BP : Ισοζύγιο Πληρωμών

CA : Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

KA : Ισοζύγιο Κεφαλαίου

OT : Ισοζύγιο Επίσημων Συναλλαγών

Y : Εισόδημα

C : Κατανάλωση

I : Επένδυση

G : Δημόσιες Δαπάνες

M : Εισαγωγές

X : Εξαγωγές

T : Φόροι

S : Αποταμίευση

\bar{C} : Αυτόνομη Κατανάλωση

$\bar{A} = \bar{C} + I + G$: Αυτόνομη Δαπάνη

a : Οριακή Ροπή για Κατανάλωση
 $s = 1 - a$: Οριακή Ροπή για Αποταμίευση
 \bar{M} : Αυτόνομες Εισαγωγές
 m : Οριακή Ροπή για Εισαγωγές

Ευρετήριο Αντιστοίχισης Επιστημονικών Όρων

Αποταμίευση: Savings
Αυτόνομες Εισαγωγές: Autonomous Imports
Αυτόνομη Δαπάνη: Autonomous Spending
Αυτόνομη Κατανάλωση: Autonomous Consumption
Δημόσιες Δαπάνες: Public Expenditure
Εγχώρια Δαπάνη: Domestic Spending
Εισαγωγές: Imports
Εισόδημα: Income
Έλλειμμα: Deficit
Εξαγωγές: Exports
Εμπορικό Ισοζύγιο: Trade Balance
Επένδυση: Investment
Ισοζύγιο Εισοδημάτων: Income Balance
Ισοζύγιο Επίσημων Συναλλαγών: Official Transactions Balance
Ισοζύγιο Κεφαλαίου: Financial Account Balance
Ισοζύγιο Πληρωμών: Balance of Payments
Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων: Current Transfers Balance
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών: Current Account Balance
Ισοζύγιο Υπηρεσιών: Services Balance
Κατανάλωση: Consumption
Οριακή Ροπή για Αποταμίευση: Marginal Propensity to Save
Οριακή Ροπή για Εισαγωγές: Marginal Propensity to Import
Οριακή Ροπή για Κατανάλωση: Marginal Propensity to Consume
Πίστωση: Debit
Πλεόνασμα: Surplus

Πολλαπλασιαστής: Multiplier

Φόροι: Taxes

Χρέωση: Credit

Βιβλιογραφικές Αναφορές

1. Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (2014), *Τράπεζα της Ελλάδος*, <http://www.bankofgreece.gr>.
2. Machlup, F. (1943), *International Trade and the National Income Multiplier*, Blakiston, USA.
3. Metzler, L.A. (1942), 'Underemployment Equilibrium in International Trade', *Econometrica*, 10(2), σελ. 97–112.